Tylko do użytku służbowego.

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 28 SIERPNIA 1943 r.

/P o r a n n y/

Uwagi wstępne.

Sprawy polskie.

Stacje niemieckie ograniczają się do krótkich wzmianek w sprawach polskich ; niektóre stacje powtarzają jeszcze znane komentarze do spraw federacji wschodnio-europejskiej.

Sprawy ogólne.

Ton i materiał propagandy włoskiej na zagranicę zdaje się świadczyć o tem, że aparat propagandowy włoski przeszedł nowy proces "Gleichschaltung". Sowiety nadały długą rozprawę na temat ukarania winnych ; rozprawa ta zaczerpnięta jest z czasppisma "Wojna a klasa pracująca".

I.

Dotyczące Polski.

ALLOUIS, po niemiecku, D-t.B.B.C., 26.VIII.g.16.00.

Akcja "pomocy letniej" Niemieckiej Ligi Dziewcząt w Warthelandzie została ukończona. W roku bieżącym przeszło 4.000 dziewcząt pomagało po wsiach Warthegauu przy żniwach. Około 1.000 dziewcząt zgłosiło się ochotniczo celem kontynuowania tej pracy.

ZEESEN, po niemiecku, D-t.B.B.C., 26.VIII. g.10.30.

Z Poznania : na zebraniu inauguracyjnym Izby Handlowej Warthelandu oświadczono, że nowy Gau Rzeszy stanął na czele wszystkich niemieckich ziem, jeżeli chodzi o produkcję żywności, przeliczoną na głowę ludności. Osiągnięcie to zawdzięczać należy szybkiemu rozwojowi ośrodków produkcyjnych.

KALUNDBORG, po duńsku, D-t.B.B.C., 26.VIII.g.18.00.

W swym "przeglądzie światowym" poświęca prof.Gudmund Hatt kilka słów sprawom polskim. Mówi on m.inn.: "Wątpliwe jest, czy kraje wschodniej Europy mogą zyskać na oporze wobec Niemców. Lecz gdyby kraje te miały się oprzeć współpracy z Niemcami, zostałyby pochłonięte w całości przez anglosaski porządek świata. /Następuje powołanie się na różne źródła, według których wygnańczy rząd polski jest antyrosyjski, podczas gdy rząd czeski wyraźnie skłania się ku Rosji. Polacy i Czesi wzajemnie się nie znoszą. Rosjanie popierają jeden z ruchów partyzanckich Jugosławji a Brytyjczycy drugi/."

BRATYSŁAWA, po słowacku, D-t.B.B.C., 26.VIII.g.21.00.
Ministerstwo komunikacji i prac publicznych ogłasza : z dniem 1-go września 1943 r. wznowiona zostaje służba pocztowa przekazów pieniężnych do Gen.Gub. Maksymalną sumą, którą można będzie przekazać, jest kwota R.M. 400. Przekazy w wys. do R.M. 100 przyjmowane są bez zezwolenia Słowackiego Banku Narodowego, który udzielać będzie specjalnych zezwoleń na przekazy przekraczające tę granicę. Przekazy z Gen.Gub. do Słowacji ograniczone są sumą 200 koron słowackich.

TRANSOCEAN, po angielsku, D-t.B.B.C., 26.VIII.g.10.45.
Z Londynu : Rosjanie żądają prawa współpracy w kształtowaniu powojennej Europy, co podkreślone było w artykule nowego czasopisma sowieckiego komisarjatu dla spraw zagranicznych, "Wojna a klasa pracująca". Czasopismo to uważane było przez ambasadę rosyjską w Londynie za tak ważne, że włączone zostało do tygodniowego biuletynu ambasady. Czasopismo to oświadczyło, że Związek Sowiecki przeciwny będzie stworzeniu federacji europejskiej lub podziałowi kontynentu europejskiego na grupy narodowościowe. /Następują znane detale/. Artykuł zwraca się szczególnie przeciwko planom utworzenia grupy narodów wschodnio-europejskich o ludności, liczącej 125 milionów. Plan ten propagowany był przez Polskę i "innych wrogów Związku Sowieckiego" - kończy artykuł.

RZYM, po angielsku, D-t.B.B.C., 26.VIII. godz.13.00.
W pogadance o "prawdziwym nastawieniu Rosji wobec religji" omawia się oportunizm Sowietów w sprawie religji. Istotne nastawienie Rosji - tak twierdzi rozgłośnia - ilustrowane jest zachowaniem się bolszewików w krajach przez nich okupowanych. "W Hiszpanji, Polsce, państwach bałtyckich i Besarabji zamordowano tysiące ludzi, zniszczono setki kościołów i zburzono moc instytucji religijnych. We wszystkich terytoriach okupowanych przez Sowiety otworzono natychmiast kampanje antyreligijne." /Przykłady okrucieństw antyreligijnych sowieckich na Litwie i w Polsce/.

II.

O g ó l n e.

NBBS, po angielsku, D-t.B.B.C., 26.VIII. g.20.30.
Kierownicy ruchu wolno-włoskiego w St.Zjednoczonych raz jeszcze wypowiedzieli się przeciwko tezie bezwarunkowej kapitulacji i rozpowszechniają obecnie ulotkę, w której robią aluzję do wczorajszej audycji z Algieru, w której naród włoski proszony jest niszczenie swych linji kolejowych. Ulotka ta zawiera nad powyższą trością następujące oświadczenie w czerwonym druku : "Sprzymierzeni mogliby równie dobrze zrzucać na Włochy sztylety, opatrując je w instrukcje, jak ludność ma podciąć sobie nimi gardła".
Radiostacja komitetu Wolnych Niemiec, funkcjonująca od niedawna w Moskwie, jest wyraźnie antykapitalistyczna. W jednej z bardzo ciekawych audycji powiedziano, że Komitet posiada pełne poparcie Sowietów i opierać się będzie wszelkim próbom niszczenia lub rozczłonkowania Niemiec po wojnie.

Oświadczenie to ma widocznie na celu pokrzyżować cele wojny aliantów.

LAHTI, po rosyjsku, 26.VIII., godz.21.40. D-t.B.B.C.
Od lat propaganda sowiecka atakuje faszyzm. Przypuszczać należałoby więc, że po obaleniu Mussoliniego bolszewicy złożą życzenia narodowi włoskiemu, lecz nic podobnego! Propaganda sowiecka wyraziła radość z okazji obalenia Mussoliniego, lecz radość jedynie z punktu widzenia militarnego. /Cytuje się zdania z mowy Churchilla/. Churchill powitał "obalenie dyktatury, opartej na tajnej policji". Lecz każdy wyraz w jego oświadczeniu mógłby być oskarżeniem, skierowanym pod adresem reżimu Stalina. Tak więc znaczące milczenie Moskwy było nie bez powodu - wszystko, co wydarzyło się we Włoszech, mogłoby się wydarzyć w Związku Sowieckim, a naród wyległby w Moskwie na ulice, składając sobie na wzajem życzenia z powodu upadku najczarniejszego okresu dziejów rosyjskich ; Churchill natomiast opisywałby reżim Stalina w barwach jeszcze ciemniejszych niż reżim Mussoliniego. Stalin wiedział o tem i zdał sobie sprawę, że nie może się chełpić głębokością swej przyjaźni z Roosveltem i Churchillem. Wzajemna podejrzliwość przybiera na sile.

Godz.14.15.
Dwie gazety fińskie komentują mianowanie Himmlera na stanowisko ministra spraw wewnętrznych i stwierdzają, że jest to rozwój wypadków odwrotny do rozwoju, jaki miał miejsce we Włoszech. Nowe stanowisko Himmlera oznacza, że partja N.S., a w szczególności jej siły zbrojne, zacieśniły swą władzę w sytuacji krytycznej.

FREE INDIA, w języku hindustani, D-t.B.B.C., 27.VIII.g.16.00.
Minister pełnomocny ZSSR przy wygnańczych rządach europejskich w Londynie przenosi swe poselstwo z Londynu do Algieru, aby dać wyraz niezadowoleniu sowieckiemu z rządów brytyjskiego i wygnańczych. Benesz, prezydent Czechosłowaków, nie otrzymał zezwolenia od rządu brytyjskiego na wyjazd do Rosji. Anglo-Amerykanie nazywają rządy te rządami niezawisłymi, lecz nie zezwalają na żadne własne decyzje. Benesz wysunął myśl, aby rządy wygnańcze Europy wschodniej i południowo-wschodniej przeniosły się do Moskwy, lecz to było oczywiście nie po myśli Brytyjczyków.

RZYM, po włosku, D-t.B.B.C., 26.VIII. g.06.15.
Londyński korespondent "Aftonbladet" stwierdza, że główną trudnością w zorganizowaniu konferencji między Anglią, Ameryką a Sowietami jest niechęć Stalina, który nie chciałby się angażować. Gdyby zgodził się był na spotkanie, zmuszony by był do wypowiedzenia się w ten czy inny sposób w najbardziej pilnych sprawach strategji sprzymierzonych. Korespondent przytacza głosy kół politycznych w Anglji i powiada, że Stalin ryzykowałby stworzenie wewnętrznych konfliktów w Rosji, gdzie nie wszyscy aprobują związania z Anglo-Amerykanami.

Dnia 26.VIII. godz.1.05.
Bolszewicka tolerancja religijna - to jedynie chwilowa strategja. /Pogadanka zawiera podobne elementy, jak podane w audycji o godz. 13.00 - por. w I/. Pogadanka kończy się jak następuje : "Nawet jeżeli Stalin nie jest uczestnikiem konferencji w Quebec, wie dobrze, że Roosevelt i Churchill prowadzić będą nadal tę samą politykę. Propaganda londyńska dowodzi, że nic się nie zmieniło : Anglo-Sasi wciąż jeszcze stawiają na "czerwonego konia" ; Stalin zaś siedzi na nim, lecz jego celem jest hegemonia w Europie.

MOSKWA, po angielsku, D-t.B.B.C., 26.VIII. g.21.00.
Artykuł prof.Trainina w "Wojna a klasa pracująca" p.t."Kto ma zostać pociągnięty do odpowiedzialności za okrucieństwa faszystów?" Autor stwierdza, że sprawa ta potraktowana być musi w świetle prawa międzynarodowego oraz prawa sowieckiego. Należy uznać po pierwsze, że państwo może i musi ponosić odpowiedzialność polityczną, a więc za pomocą rozbrojenia napastnika, jak również odpowiedzialność materialną a więc przez odszkodowania za szkody wojenne. Lecz uznać należy również, że państwo nie może ponosić odpowiedzialności kryminalnej. Ktokolwiek mówi o odpowiedzialności Niemiec i narodu niemieckiego za tę wojnę i za zbrodnie hord hitlerowskich, myśli oczywiście o odpowiedzialności moralnej, politycznej i materialnej. W sprawie tej odpowiedzialności nie nasuwają się też żadne wątpliwości. Lecz sprawa odpowiedzialności narodu niemieckiego nie dają się określić w świetle prawa karnego. /Artykuł w dalszym ciągu omawia sprawę winy i dochodzi do wniosku, że odpowiedzialni są poza Hitlerem jego ministrowie, dowództwo armji, gauleiterzy i ich pomocnicy. Lecz klika hitlerowska wspomagana była przez magnatów finansowych i przemysłowych, wobec czego nasuwa się pytanie, czy i oni są współwinni hitlerowskich zbrodni. Autor dochodzi do wniosku, że ponosić oni muszą w równym stopniu odpowiedzialność.

Lecz istnieją, zdaniem autora, jeszcze inne jednostki, współwinne zbrodni, choć nie noszące tytułów i nie posiadające żadnych oficjalnych stanowisk. Są to ci, którzy eksploatowali pracę przymusową wyewakuowanych wbrew woli osób cywilnych oraz ci, którzy objęli majątek skradziony lub splądrowany na ziemiach okupowanych. /Następuje nawiązanie do słów Mołotowa z jego noty z 11-go maja 1943r., poczym autor kończy stwierdzeniem, że wszyscy winni i współwinni nie ujdą zasłużonej kary/.